

‘Taal is de basis van alles’

Goed leesonderwijs is één van de speerpunten van IKC De Wieden in de Aa-landen. Rijke teksten zijn daarbij onmisbaar. En omdat die volgens leerkrachten Mirjam Schottert en Belinda Oonk ontbreken in de methode waarmee ze werken, zoeken ze die er zelf bij.

Taal is de basis van alles. Daar zijn Belinda Oonk en Mirjam Schottert van overtuigd. Oonk: ‘Wij hadden laatst een rekensom in groep drie. De kinderen moesten beantwoorden hoeveel vijf, plus vijf, plus vijf krentenbollen zijn. Een van de kinderen uit een niet-Nederlands gezin, kende het woord krentenbollen niet. Dat maakt zo'n som echt lastig. Om de wereld te begrijpen moet je woordenschat opdoen. Lezen helpt daarbij, maar het moet wel betekenisvol zijn. Dat is het sleutelwoord.’

Vergelijk lezen met fietsen, zegt Oonk, die naast leerkracht van groep 3 ook taalspecialist is binnen de school. ‘Je leert fietsen

niet om het fietsen zelf, maar om ergens te komen. Ook lezen is geen doel op zich, maar een middel om kennis op te doen. En net als bij fietsen moet je ook bij lezen kilometers maken om beter te worden. We zien nu al een verbetering in het leesniveau.’

‘Net als bij fietsen moet je ook bij lezen kilometers maken om beter te worden’

Rijke teksten

Rijke teksten zijn belangrijk om de taal- en denkontwikkeling te stimuleren. Rijke teksten zijn uitdagend, authentiek en origineel, met gevarieerd taalgebruik en een aantrekkelijke vorm. En daar ontbrak het volgens de twee leerkrachten aan in de methode Alles-in-1 die de school gebruikt. ‘Daarom zoeken we nu zelf de teksten bij een thema waaraan we gaan werken’, zegt Schottert, naast leerkracht van groep 4 ook ICC'er. ‘Die teksten kunnen overal vandaan komen: boeken, Kidsweek, kranten, websites, materiaal van musea. Ik ben me er inmiddels steeds meer van bewust als ik iets lees: hé dat is interessant voor de kinderen.’ ‘Het kopieerapparaat draait overuren’, lacht Oonk.

Belinda Oonk

Foto in de stijl van Rembrandt

Leerteam taal

Zelf rijke teksten zoeken bij thema's is ook tijdrovend. Daarom richtte de school een leerteam taal op met onder andere Oonk en Schottert. De leesconsulent van Stadkamer heeft een adviserende rol. ‘We willen een manier vinden waarin we alle leerdoelen door leesonderwijs kunnen aanbieden. Geen keurslijf of dichtgetimmerde methode, maar een leidraad voor leerkrachten, zodat niet iedereen het wiel opnieuw hoeft uit te vinden’, zegt Schottert. ‘Het idee is dat het leerteam tijdens werkmiddagen kennis deelt met leerkrachten, meedenkt en hun begeleidt bij het zoeken van goede teksten bij thema's en bij het maken van de vertaalslag naar de lessen.’

Koppeling kunst en cultuur

Die vertaalslag zag er tijdens het thema Kunst en Boeken bij iedere groep weer anders uit. Schottert: 'Met groep 4 hebben we een verhaal over Rembrandt gelezen en dat op het toneel laten voordragen om het meer tot leven te brengen. Ook hebben we in de groep zelfportretten geschilderd en een fotostudio gemaakt waar we foto's maakten in de stijl van Rembrandt. In de bovenbouw is een illustrator geweest en zijn de kinderen aan de slag gegaan met het maken van een graphic novel en strips.'

'Een tekst moet voor kinderen gaan leven', zegt Oonk. 'In de onderbouw kregen de kinderen bezoek van schrijver Erik van Os. Dat er een echt mens achter zo'n boek zit, dat maakte indruk. Daarna heeft groep 3 zelf een prentenboek geschreven. Toevallig kwam Arie Slob in die week bij ons op school. De leerlingen hebben hem toen ook het boekje aangeboden. Hij Twitterde er later nog over. Dat is toch fantastisch?'

'Een tekst moet voor kinderen gaan leven'

Mirjam Schottert

Dit artikel is een uitgave van de afdeling cultuureducatie primair onderwijs van Stadkamer. Stadkamer ondersteunt scholen in Zwolle in het vormgeven van goed onderwijs op het gebied van kunst, cultuur, wetenschap, technologie, media en taal. Daarvoor zijn verschillende mogelijkheden. Meer weten? Ga naar www.stadkamer.nl.

Tekst: Jorien Marcus
Fotografie: Patrick Laan
Vormgeving: Jeanine van Dalen